

Συνοδευτικό υλικό

Στο αρχείο αυτό μπορείτε να βρείτε συμπληρωματικό υλικό για τα θέματα του βιβλίου
Εισαγωγή στην κοινωνιογλωσσολογία.

Το υλικό ανανεώνεται τακτικά. Τελευταία ενημέρωση: Μάρτιος 2022

Κεφάλαιο 2: Μέθοδοι και δεδομένα στην κοινωνιογλωσσολογία

Δείτε τις ακόλουθες ομιλίες του William Labov, του κορυφαίου κοινωνιογλωσσολόγου του 20ού αιώνα:

- 2013 Laureate of the Franklin Institute in Computer and Cognitive Science

<https://www.youtube.com/watch?v=fzWLIKsTqyg>

- “Social vs. structural factors in linguistic change” στο Πανεπιστήμιο του Γιορκ (Μεγάλη Βρετανία), 19 Ιουνίου 2013:

<https://www.youtube.com/watch?v=gCJh8nFXBUE>

Για μια εισαγωγή στην έρευνα πεδίου δείτε την ομιλία του John R. Rickford:

- “The joy of sociolinguistic fieldwork” στο Mallinson et al. (2018)

<https://www.youtube.com/watch?v=ZarnVLMN8LM>

Άλλες ομιλίες και συνεντεύξεις με διάσημους κοινωνιογλωσσολόγους:

- Miriam Meyerhoff: “Film, phones and faraway places: A modern tale of language maintenance”, Victoria University of Wellington (Νέα Ζηλανδία), 6 Σεπτεμβρίου 2016

https://www.youtube.com/watch?v=Yxk_deodkas

- Penelope Eckert: “The expressive side of language”, Sapir Lecture 2017, University of Kentucky, 18 Ιουλίου 2017

<https://www.youtube.com/watch?v=kn5TOMFt8RU>

- Συνέντευξη με την Sali Tagliamonte, Μάιος 2017

<https://www.youtube.com/watch?v=taggQNckuFo>

Υλικό υποδομής για κοινωνιογλωσσική έρευνα στα ελληνικά:

- Μελέτη ΙΝΕ ΓΣΕΕ για την ταξική διαστρωμάτωση στην Ελλάδα (2015)

<https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2016/07/MELETH-41.pdf>

- Τριμηνιαίο δημοσίευμα της ΕΛΣΤΑΤ «Η Ελλάς με αριθμούς» με στατιστικά στοιχεία που για τη δημογραφική, κοινωνική και οικονομική εικόνα της Ελλάδας

<https://www.statistics.gr/greece-in-figures>

- Έρευνες απογραφής πληθυσμού 2011, 2001, 1991, ΕΛΣΤΑΤ

<https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SAM03/->

Δείτε τα σχετικά λήμματα:

- Κοινωνικό φύλο (φύλο και κοινωνιολογία), Φυλοπαιδεία e-λεξικό

[http://www.fylopedia.uoa.gr/index.php/%CE%9ACE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CE%A6%CF%8D%CE%BB%CE%BF\(%CE%A6%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1\)](http://www.fylopedia.uoa.gr/index.php/%CE%9ACE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CE%A6%CF%8D%CE%BB%CE%BF(%CE%A6%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1))

- Φύλο και σεξουαλικότητα, Φυλοπαιδεία e-λεξικό

<http://www.fylopedia.uoa.gr/index.php/%CE%A6%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%83%CE%B5%CE%BE%CE%BF%CF%85%CE%B1%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1>

Κεφάλαιο 4: Γλώσσα, κοινωνία και διάλεκτος

Επισκεφθείτε τα ακόλουθα ερευνητικά προγράμματα για τα ελληνικά για περισσότερες πληροφορίες:

- Ψηφιακό Μουσείο Ελληνικής Προφορικής Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης:
<http://mohi.edc.uoc.gr/>
- Εργαστήριο Νεοελληνικών Διαλέκτων, Πανεπιστήμιο Πατρών:
<http://www.lmgd.philology.upatras.gr/index.php/el/>
- Δυάς - Τριδιαλεκτικό Λεξικό Διαλέκτων Μικράς Ασίας AMIGRE:
<http://registries.dyas-net.gr/gr/collection/4117>
- VOCALECT_Vowels of Greek dialects: phonetic and phonological analysis, dialect index construction, and diffusion of results through educational material – ΔΙΑΦΩΝΗΕΝ_φωνήεντα των ελληνικών ΔΙΑλέκτων: φωνολογική και ΦΩΝΗτική ανάλυση, κατάρτιση διαλεκτικού ευρετηρίου και κοινωνική Ευαισθητοποίηση για την αΝάδειξη του γλωσσικού πλούτου:
<http://www.vocalect.eu/>
- Αρχείο Τσακωνιάς:
<http://www.tsakonianarchives.gr/>
- Λεξικό του Λευκαδίτικου Γλωσσικού Ιδιώματος:
<https://lexikolefkadas.gr/>
- Ψηφιακό Μουσείο του Ποντιακού Ελληνισμού:
<https://www.searchculture.gr/aggregator/portal/collections/EPontMel>
- Λεξιλογική Βάση Δεδομένων της Κυπριακής Διαλέκτου, Πανεπιστήμιο Κύπρου:
<http://lexcy.library.ucy.ac.cy/>
- Ιστοχώρος της κυπριακής αργκό:
<https://www.cyslang.com/>

Κεφάλαιο 5: Κοινωνική τάξη και εθνότητα

Ερευνητικές ασκήσεις:

1. Μελετήστε το άρθρο της Georgakopoulou (2000) στο οποίο εξετάζονται κοινωνιόλεκτοι που συνδέονται με χαρακτήρες διαφορετικών κοινωνικών τάξεων σε κωμικές ταινίες της δεκαετίας του 1960.

Georgakopoulou, Alexandra. 2000. On the Sociolinguistics of Popular Films: Funny Characters, Funny Voices. *Journal of Modern Greek Studies* 18(1): 119-133

<https://muse.jhu.edu/article/21889/pdf>

Αναζητήστε παρόμοιο υλικό σε πρόσφατες ελληνικές ταινίες και τηλεοπτικές σειρές.

2. Εντοπίστε γλωσσικά στοιχεία που συνδέονται με κοινωνικές ποικιλίες σε ρεμπέτικα και trap ή hip hop τραγούδια. Μπορείτε να ξεκινήσετε με το τραγούδι «Τραγιάσκα» (1933) του Μάρκου Βαμβακάρη και το «Μαμά» των Sin boy, Madclip, Υρο και Illeo:

<https://www.youtube.com/watch?v=4AJm56ZeLgQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=8YEcuTI6rFo>

Συζητήστε αν τα γλωσσικά στοιχεία που εντοπίσατε συνδέονται με κοινωνικά δίκτυα της εργατικής τάξης.

3. Διαβάστε τη μελέτη που δημοσιεύτηκε στο BBC για την ταξική διαστρωμάτωση της Μεγάλης Βρετανίας το 2013:

<http://www.bbc.co.uk/news/uk-22007058>

Σκεφτείτε αν η ταξική διαστρωμάτωση της Ελλάδας σήμερα εμφανίζει ομοιότητες ή διαφορές με αυτήν της Μεγάλης Βρετανίας.

Διαβάστε περισσότερα:

- Περιγραφή των τριών κυμάτων της κοινωνιογλωσσολογίας: Penelope Eckert: <http://www.stanford.edu/~eckert/thirdwave.html>
- Εισαγωγή στις κοινότητες πρακτικής: Etienne Wenger: <https://wenger-trayner.com/introduction-to-communities-of-practice/>

Παρακολουθήστε τις ομιλίες κοινωνιογλωσσολόγων για ειδικά θέματα:

- Γλωσσική ποικιλότητα: Doug Bigham, San Diego State University: <http://www.youtube.com/watch?v=pA5DuX1MQSM>
- Γλωσσική αλλαγή στις βόρειες ΗΠΑ: William Labov: https://www.youtube.com/watch?v=9UoJ1-ZGb1w&feature=emb_title

Κεφάλαιο 6: Γλώσσα, φύλο και σεξουαλικότητα

Διαβάστε τις συνεντεύξεις γλωσσολόγων για τα σχετικά θέματα:

- Κώστας Κανάκης, 2008. «Η αγωνία για την αρρενωπότητα»
<https://www.10percent.gr/periodiko/teyxos23/267-2008-08-28-08-21-45.html>
- Κώστας Κανάκης, 2014. «Φωτογραφίζοντας την ομοφοβία»:
<https://www.lifo.gr/various/fotografizontas-tin-omofobia>
- Αγγελική Αλβανούδη & Σταυρούλα Τσιπλάκου 2021. Συνέντευξη για τον γλωσσικό σεξισμό:
https://www.athinorama.gr/cityvibe/article/glossa_kai_seksismos_mporoume_na_e_imaste_kai_bouleutries_ektos_apo_xoreutries_-2547824.html?fbclid=IwAR09-h2VLI9L-pX9V8ftLJ_ysN9p3izcD1vDar0i2OEmjDoYXTM-BtkKrY0

Δείτε τις σχετικές ομιλίες:

- Διαδικτυακή ομιλία της Αγγελικής Αλβανούδη για την αλληλεπίδραση των γνωσιακών και κοινωνικοπολιτισμικών συνιστωσών του φύλου:
<https://www.youtube.com/watch?v=2u5Kq5TfKOg>
- Στρογγυλή τράπεζα με θέμα «Ο μη έμφυλος λόγος»:
<https://www.enl.auth.gr/non-sexist-language.html>

Κεφάλαιο 7: Ηλικία και γλώσσα

Διαβάστε στα ελληνικά περισσότερα για τη γλώσσα των νέων:

Androutsopoulos, J. K. 1998. Deutsche Jugendsprache: Untersuchungen zu ihren Strukturen und Funktionen, Frankfurt a.M., Peter Lang, 45-47.

https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/guide/thema_b9/10.html

Androutsopoulos, J. K. 1998. Deutsche Jugendsprache: Untersuchungen zu ihren Strukturen und Funktionen, Frankfurt a.M., Peter Lang, 578-581.

https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/guide/thema_b9/12.html

Eble, C. 1996: Slang & Sociability. In-group Language among College Students. Τσάπελ Χιλ & Λονδίνο: The University of North Carolina Press, 49-50.

https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/guide/thema_b9/01.html

https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/guide/thema_b9/08.html

Iordanidou, A. & I. Androutsopoulos. 1997. Teenage slang in Modern Greek. Στο Greek Linguistics '95. Proceedings of the 2nd International Conference on Greek Linguistics, επιμ. G. Drachman et al., 1ος τόμ., 267-276. Γκράτς: Neugebauer.

https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/guide/thema_b9/02.html

Iordanidou, A. & J. K. Androutsopoulos 1998. Medieneinstellungen zur Jugendsprache: Printmedien in Griechenland. Στο Androutsopoulos, J. K. & A. Scholz επιμ., Jugendsprache - langue des jeunes - youth language. Frankfurt a.M: Peter Lang, 305-325. (Ελληνική δημοσίευση: Πήρανε τη γλώσσα στο ...κρανίο: στάσεις των ΜΜΕ απέναντι στη γλώσσα των νέων. Στο Ελληνική Γλωσσολογία '97, Πρακτικά του Γ' Διεθνούς Γλωσσολογικού Συνεδρίου για την Ελληνική Γλώσσα, 586-595. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1999).

https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/guide/thema_b9/15.html

Georgakopoulou, A. 1999. Doing youth in and through conversational narratives. Στο Language and ideology. Selected Papers from the 6th International Pragmatics Conference, Verschueren, J. επιμ., Antwerp: IPrA, 125-142.

https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/guide/thema_b9/06.html

Kotsinas, U.-B. 1997. Young people's language. Norm, variation and language change. Στο Stockholm Studies in Modern Philology, N.S. 11, 109-132. Stockholm: Almqvist & Wiksell, 128-129.

https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/guide/thema_b9/13.html

Romaine, S. 1984. The Language of Children and Adolescents, Oxford, Blackwell, 104-105.

https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/guide/thema_b9/07.html

Schlobinski, P., Kohl, G. & I. Ludewigt 1993. Jugendsprache. Fiktion und Wirklichkeit. Opladen: Westdeutscher Verlag, 204-205.

https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/guide/thema_b9/14.html

Δείτε τις εκπομπές για τη γλώσσα των νέων:

- Το κουτί της πανδώρας
<https://www.youtube.com/watch?v=OMYmcSQsAtg>
- Greeklish, είναι τελικά για ηλίθιους;
https://www.youtube.com/watch?v=hKBx7_YW9KI
- Ρε φύγε ρε ΜΠΡΟ από δω...glossa edition.:
<https://www.youtube.com/watch?v=TLOlu9hfRQI>

Κεφάλαιο 8: Γλώσσα και ταυτότητα

Διαβάστε περισσότερα:

- Androutsopoulos, Jannis 2013. Code-switching in computer mediated communication. Στο Susan C. Herring, Dieter Stein & Tuija Virtanen (επιμ.), *Handbook of the Pragmatics of CMC*. Berlin: Mouton de Gruyter, 668-692.
- Archakis, Archakis σε προετοιμασία. Discourse Analysis and Greek. Στο Georgios K. Giannakis, Panagiotis Filos, Mark Janse, Brian D. Joseph & Ioanna Manollessou (επιμ.), *Encyclopedia of Greek Language and Linguistics*. Leiden: Brill.
- Archakis, Argiris 2001. On discourse markers: Evidence from Modern Greek. *Journal of Pragmatics* 33(8): 1235-1261.
- Archakis, Argiris 2020. The continuum of identities in immigrant students' narratives in Greece. *Narrative Inquiry*. Διαθέσιμο στο: <https://benjamins.com/catalog/ni.19118.arc>
- Archakis, Argiris & Lampropoulou, Sofia 2009. Talking different heterosexualities: The permissive, the normative and the moralistic perspective: Evidence from Greek storytelling. *Discourse and Society* 20(3): 307-326.
- Archakis, Argiris & Papazachariou, Dimitris 2008. Prosodic cues of identity construction: Intensity in Greek young women's conversational narratives. *Journal of Sociolinguistics* 12(5): 627-647.
- Archakis, Argiris & Papazachariou, Dimitris 2009. On young women's prosodic construction of identity. Στο Anna-Brita Stenström & Annette Myre Jørgensen (επιμ.), *Youngspeak in Multilingual Perspective*. Amsterdam: John Benjamins, 13-29.
- Archakis, Argiris & Tsakona, Villy 2006. Script oppositions and humorous targets: Promoting values and constructing identities via humor in Greek conversational data. *Stylistika* XV: 119-134.
- Archakis, Argiris & Tzanne, Angeliki 2005. Narrative positioning and the construction of situated identities: Evidence from conversations of a group of young people in Greece. *Narrative Inquiry* 15(2): 267-291.
- Archakis, Argiris & Tzanne, Angeliki 2009. Constructing social identities through story-telling: Tracing Greekness in Greek narratives. *Pragmatics* 19(3): 341-360.
- Canakis, Costas 2010. Eroticizing male homo-subjectivities in online personals. Στο Costas Canakis, Venetia Kantsa & Kostas Yannakopoulos (επιμ.), *Language and Sexuality: (Through and) beyond Gender*. Newcastle Upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 143-170.
- Canakis, Costas 2018. Categorization and indexicality in language and sexuality research. Στο Kira Hall & Rusty Barrett (επιμ.), *The Oxford Handbook of Language and Sexuality*, 1-23. Διαθέσιμο στο: <https://www.oxfordhandbooks.com/view/10.1093/oxfordhb/9780190212926.001.0001/oxfordhb-9780190212926-e-9>
- Georgakopoulou, Alexandra & Goutsos, Dionysis 1998. Conjunctions versus discourse markers in Greek: The interaction of frequency, position, and functions in context. *Linguistics* 36(5): 887-917.
- Georgalidou, Marianthi, Kaili, Hasan & Celtek, Aytaç 2010. Code alternation patterns in bilingual family conversation: A conversation analysis approach. *Journal of Greek Linguistics* 10(2): 317-344.
- Goutsos, Dionysis 2001. Sequential and interpretational aspects of English and Greek answering machine messages. *Pragmatics* 11(4): 357-377

- Goutsos, Dionysis 2005. The interaction of generic structure and interpersonal relations in two-party e-chat discourse. *Language@internet* 2. Διαθέσιμο στο: <https://www.languageatinternet.org/articles/2005/188>
- Gumperz, John J. 1982. *Discourse Strategies*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Καραχάλιου, Ράνια 2015. Προσφωνήσεις ως πραγματολογικοί δείκτες: Η περίπτωση του ρε και των συνδυασμών του. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών. Διαθέσιμη στο: <https://nemertes.library.upatras.gr/jspui/handle/10889/9277>
- Κουτσουλέλου-Μίχου, Σταματία 2020. *Ο θεατρικός λόγος με τη ματιά του γλωσσολόγου*. Αθήνα: Gutenberg.
- Lampropoulou, Sofia & Archakis, Argiris 2015. Constructing hegemonic masculinities: Evidence from Greek narrative performances. *Gender and Language* 9(1): 83-103.
- Μακρή-Τσιλιπάκου, Μαριάνθη 2014. Πρακτικές κοινωνιολογικής κατηγοριοποίησης: Κατηγορίες μέλους. Στο George Kotzoglou, Kalomoira Nikolou, Eleni Karantzola, Katerina Frantzi, Ioannis Galantomos, Marianthi Georgalidou, Vasilisa Kourti-Kazoullis, Chrysoula Papadopoulou & Evangelia Vlachou (επιμ.), *11th International Conference on Greek Linguistics (Rhodes, 26-29 September 2013): Selected Papers/Πρακτικά*. Ρόδος: Εργαστήριο Γλωσσολογίας Νοτιοανατολικής Μεσόγειου, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 19-45.
- Makri-Tsilipakou, Marianthi 2016. The category (Greek) 'woman': Some current predicates. Στο Marina Mattheoudakis & Katerina Nicolaidis (επιμ.), *Selected Papers on Theoretical and Applied Linguistics from ISTAL 2013*, 239-261. Διαθέσιμο στο: <http://ejournals.lib.auth.gr/thal/article/view/5228>
- Πολίτης, Περικλής 2014. *Η γλώσσα της τηλεοπτικής ενημέρωσης: Τα δελτία ειδήσεων της ελληνικής τηλεόρασης (1980-2010)*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].
- Στάμου, Αναστασία Γ. 2020β. «Πόσο χρονών είμαι; Όσο μιλάω!»: Κριτική ανάλυση του τηλεοπτικού μυθοπλαστικού λόγου - Η περίπτωση των ηλικιακών ταυτοτήτων. Στο Σαλώμη Μπουκάλα & Αναστασία Γ. Στάμου (επιμ.), *Κριτική Ανάλυση Λόγου: (Απο)δομώντας την ελληνική πραγματικότητα*. Αθήνα: Νήσος, 525-556.
- Sacks, Harvey 1992. *Harvey Sacks. Lectures on Conversation* (επιμ. Gail Jefferson). Oxford: Blackwell.
- Stamou, Anastasia G., Maroniti, Katerina S. & Dinas, Konstantinos D. 2012. Representing "traditional" and "progressive" women in Greek television: The role of "feminine"/"masculine" speech styles in the mediation of gender identity construction. *Women's Studies International Forum* 35(1): 38-52.
- Stamou, Anastasia G. & Christou, Stavros 2017. Sociolinguistic representations of the military in Greek comedy films: Laughing at the army. *Pragmatics and Society* 8(1): 1-25.
- Tsakona, Villy 2009. Humor and image politics in parliamentary discourse: A Greek case study. *Text and Talk* 29(2): 219-237.
- Tsiplakou, Stavroula & Ioannidou, Elena 2012. Stylizing stylization: The case of Aigia Fuxia. *Multilingua* 31(2): 277-299.

Κεφάλαιο 10: Ψηφιακή επικοινωνία

Διαβάστε περισσότερα:

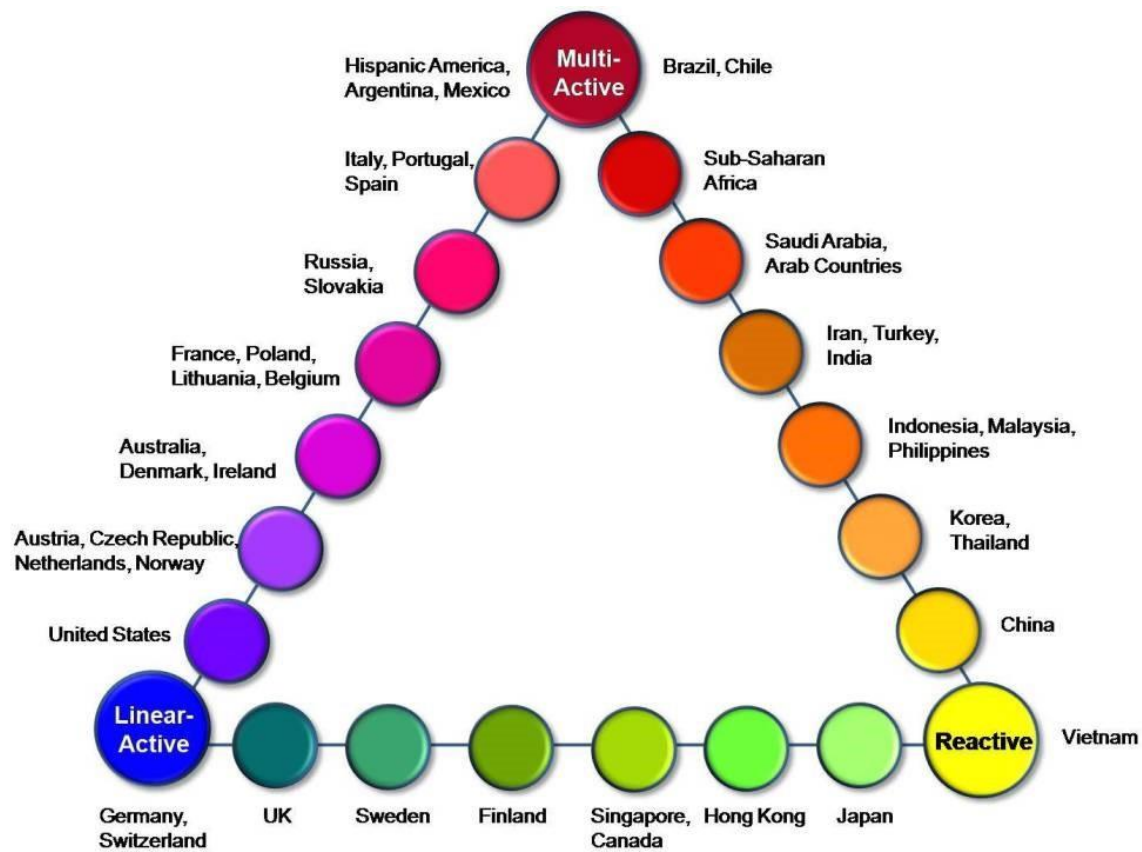
- Δημοσιεύματα της Susan Herring:
<https://info.sice.indiana.edu/~herring/>
- DiggIt magazine:
<https://www.diggitmagazine.com/Papers>

Κεφάλαιο 11: Γλώσσα και κοινωνική αλληλεπίδραση

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του ερευνητικού προγράμματος “Crosstalk» του John Gumperz, 1979

<https://www.lib.berkeley.edu/ANTH/emeritus/gumperz/gumptalk.html>

Κεφάλαιο 12: Διαπολιτισμική επικοινωνία

Γενική γεωγραφική κατανομή των τριών πολιτισμικών τύπων του Lewis (2006: 42)